

VÝZKUMNÝ ÚSTAV LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ A MYSLIVOSTI, V.V.I.

Možnosti úprav mysliveckého managementu na kalamitních holinách

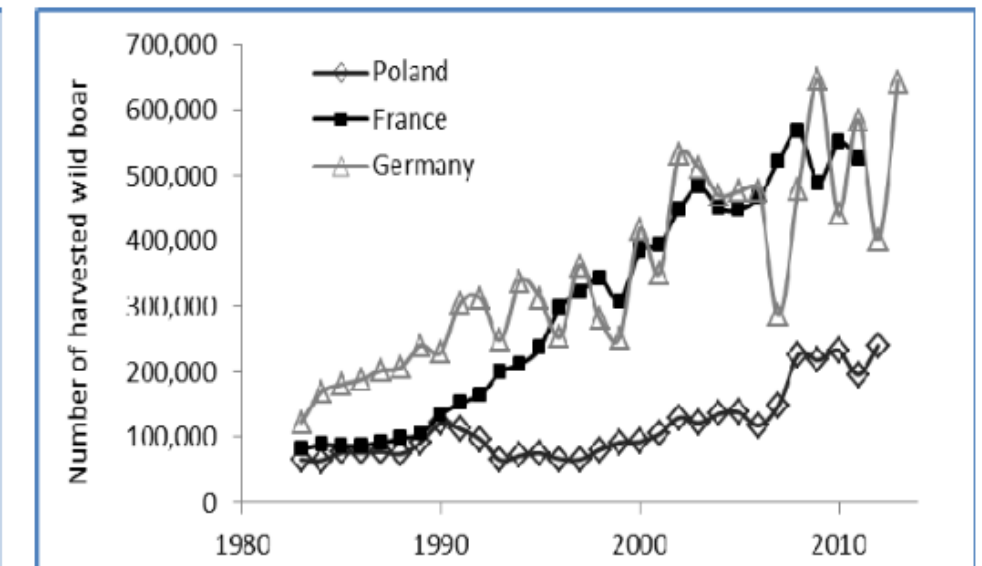
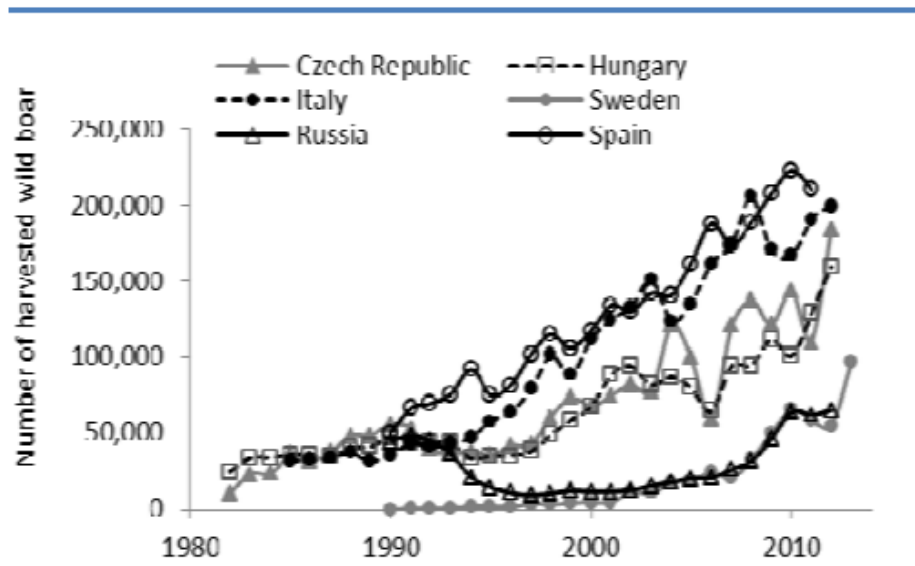
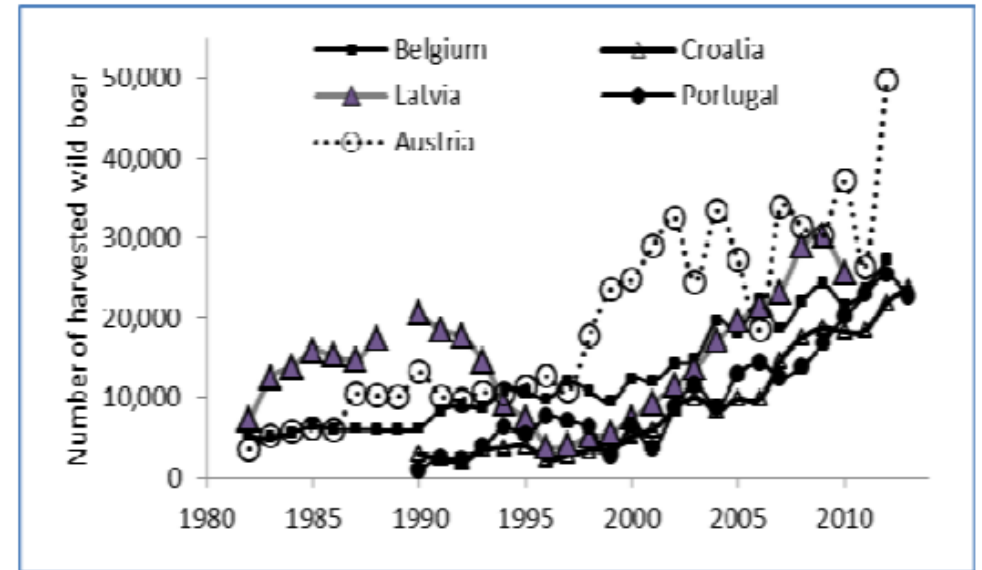
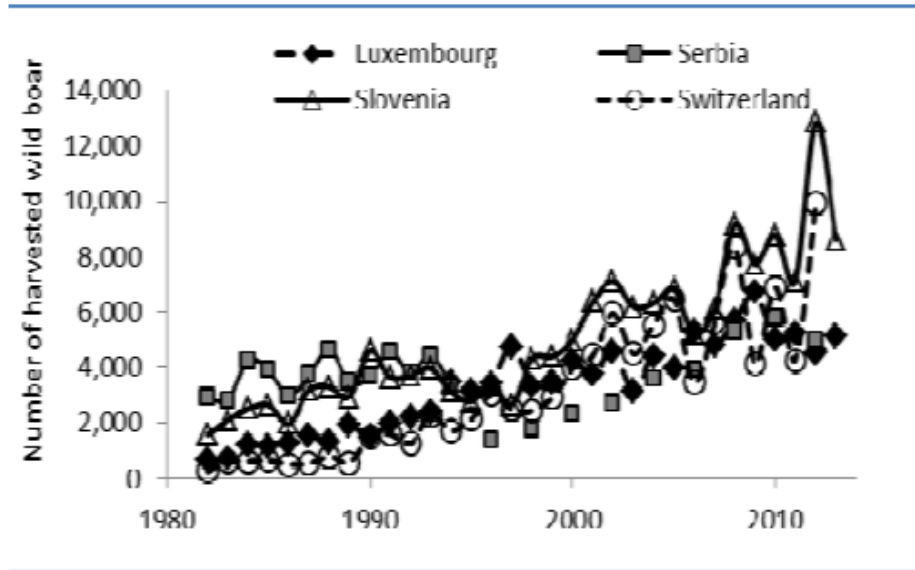
Ing. František Havránek, CSc., Ing. Jan Cukor, Ph.D.

Vývoj početnosti spárkaté zvěře v ČR a v Evropě

	1999	2009	2019
jelen evropský	15 357	20 403	23 719
srnec obecný	99 932	131 501	99 158
jelen sika	4 940	9 526	15 449
daněk skvrnitý	8 052	13 091	28 313
mouflon	6 615	8 733	9 993
prase divoké	72 949	121 185	231 014

Vývoj početnosti spárkaté zvěře v ČR a v Evropě

Vývoj početnosti spárkaté zvěře v ČR a v Evropě

Zásadní podmínka managementu se spárkatou zvěří

→ **uvědomění si současného stavu**

Pojem přemnožení zvěře je skloňován napříč Evropou, příčiny a projevy přemnožení popisují vědecké týmy zejm. v západní Evr.

Jak stav přemnožení definovat?

= stav, kdy prostředí neposkytuje dostatek zdrojů pro přežití populace → **platí v přirozeném prostředí!**

Vývoj početnosti spárkaté zvěře v ČR a v Evropě

Definice přemnožení zvěře:

- (1)** biologická kritéria - zejména fyzická kondice daného druhu zvěře, (např. srnčí zvěř lov 99 158 ks vs. úhyn 47 502)
- (2)** ekologická kritéria - negativní dopad na jednotlivé složky ekosystému, tedy na rostliny či další druhy zvířat (příroz. obnova)
- (3)** socioekonomická kritéria - konflikty volně žijících živočichů s lidmi a lidským hospodařením (dopad na lidské zdraví, ekonomické dopady)

Možnosti řešení – myslivecký management

Dle /prozatím/ platné legislativy – minimální a normované stavy

→ tímto však nemyslíme udávané JKS, ale **reálný stav v honitbě**

Možnosti ověření početnosti zvěře:

- Metoda pobytových znaků zvěře
- Sčítání zvěře pomocí termovizních přístrojů

Metoda sčítání pobytových znaků

$$\frac{n_{(ha)}}{n_d * d}$$

kde:

$n_{(ha)}$ = průměrný počet hromádek trusu přepočtený na hektar

n_d = průměrný počet hromádek druhu na den (25 ks)

d = průměrná délka rozpadu (doby kontroly) hromádek trusu ve dnech

Výhody: časová a finanční nákladnost

Nevýhody: stanovení druhu zvěře, mozaikovitá krajina, čas rozpadu trusových hromádek (klimat. faktory)

Metodika sčítání zvěře termovizí na transektech

Oblast fragmentované krajiny: kombinace přímého a nepřímého sčítání

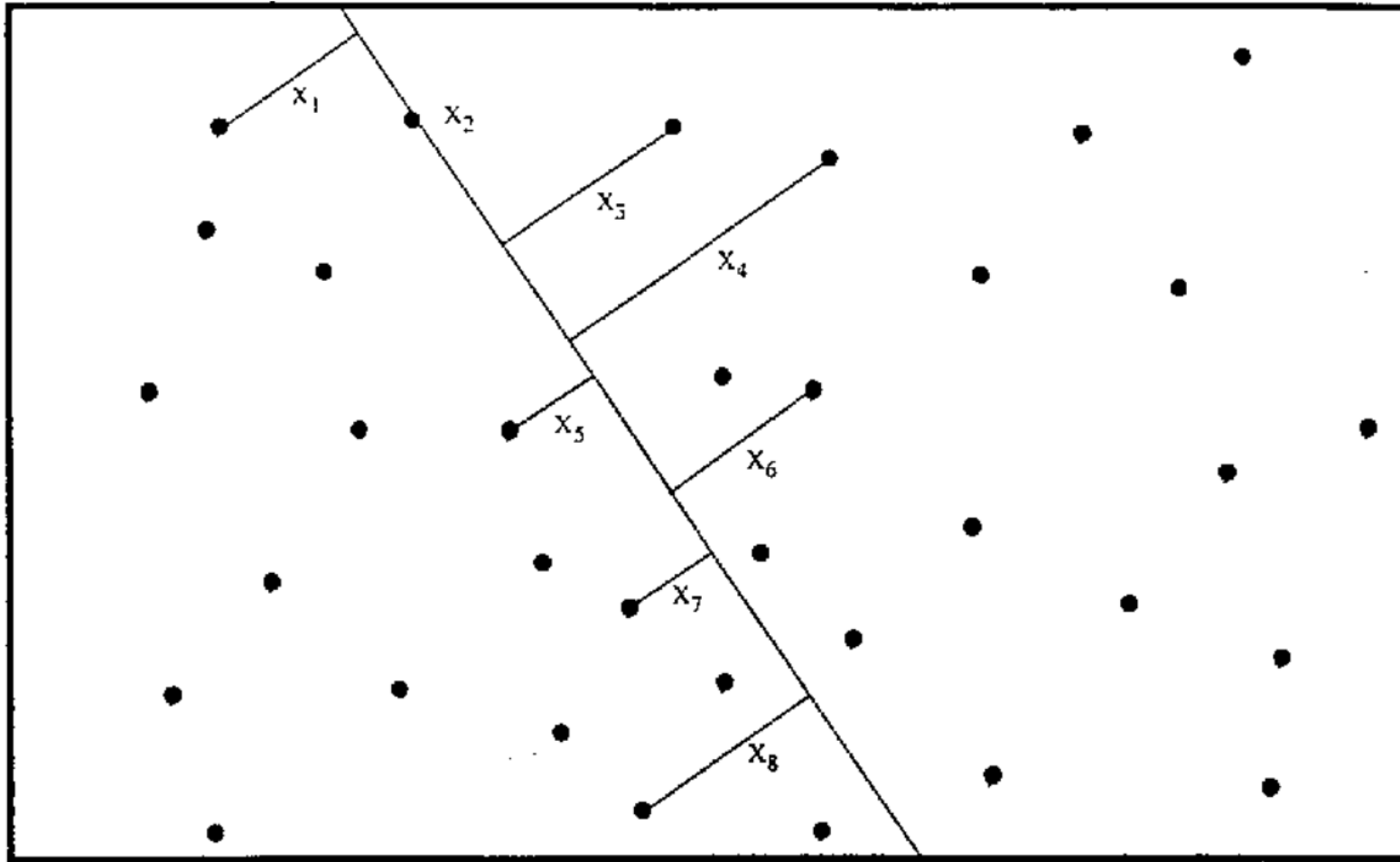
Období vhodné pro sčítání: leden až březen (květen)

Personální zajištění a technické vybavení: dva sčítači + řidič, GPS navigace, bodová svítlna, ruční termovize, dálkoměr, dalekohled, tablet, mapové podklady zájmového území

Časová náročnost: dle výměry zájmového území (5 hod a více)

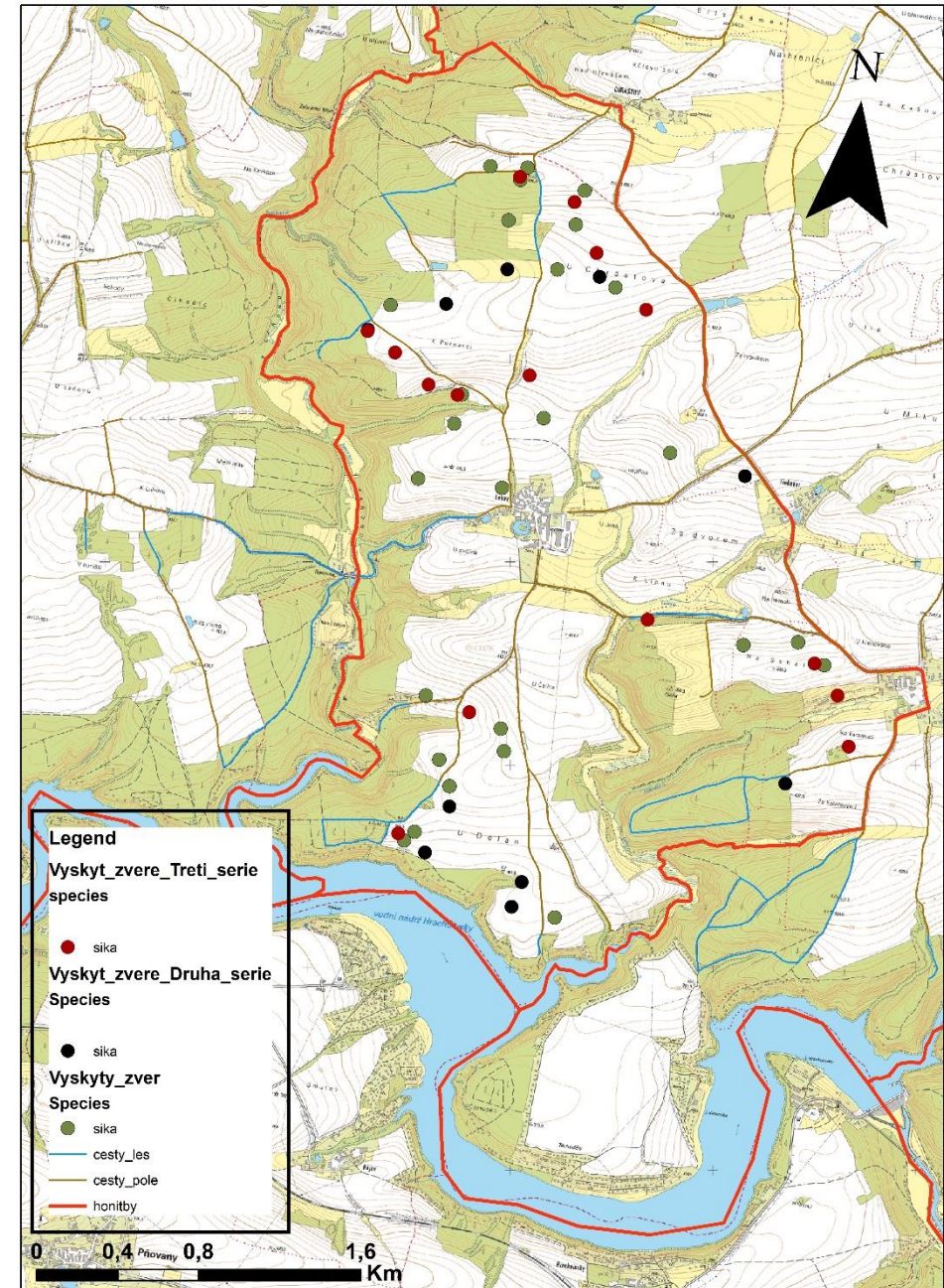
Metodika sčítání – nepřímé sčítání

min. 25 km/1000 ha lesa,
průměrná rychlost
pojezdu ± 10 km/h

Metodika sčítání

Q5										
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1										
2	Honitba:		Sipin							
3						Pohlaví				
4	č.	Typ prostředí	vzdálenost	počet	druh zvěře	samec	samice	mládě	neurčeno	směr
5	Sip1	sm 70	84	3	sika		2	1		vlevo
6	Sip2	louka	129	3	zajíc					3 vlevo
7	Sip3	sm a bo 70	73	2	srnci		1	1		vlev
8	Sip4	bo 20	36	4	sika					4 vlevo
9	Sip5	sm 60	76	1	srnci		1			vlevo
10	Sip6	rakosiny	78	6	srnci	1	4	1		vpravo

Metodika sčítání – výsledky r. 2019

honitba	nelesní půda (ha)	lesní půda (ha)	přímé sčítání v ks/100 ha			včetně přepočítané lesní plochy v ks/100 ha		
			sika	srnčí	prase	sika	srnčí	prase
Čemíny -								
Kumberk	967	731	28,7	7,1	0,6	36,3	16,0	0,6
Košetice	461	568	16,7	5,4	0,8	24,2	12,9	5,5
Líšťany -								
Hunčice	1773	301	13,9	3,8	0,05	18,2	9,3	0,05
Luhov	593	312	51,6	4,6	0,0	54,1	4,6	0,0
Pernarec	1618	824	23,2	4,9	0,0	28,4	10,9	0,0
Úněšov	1758	527	2,5	4,6	0,1	6,0	7,7	0,1
Rochlov	577	1359	15,0	2,9	2,2	18,1	13,0	2,2
Šipín	246	789	2,6	3,6	0,1	8,2	12,0	0,1
Křelovice	2305	653	6,4	3,7	0,2	6,9	9,0	0,2
Žižkův								
Mlýn	971	1154	10,9	2,8	0,5	14,7	7,0	3,8
průměr za oblast			17,2	4,3	0,5	21,5	10,2	1,3

Sičí zvěř:

relativní odchylka sčítání mezi 5-11 %

Srnčí zvěř:

relativní odchylky sčítání mezi 10-35 %

● REC 0:00

A

2.5x

23:31

Úprava mysliveckého managementu

- Znalost početnosti a poměru pohlaví → predikce vývoje početnosti, stanovení plánu lovu (KOP)
- Snížení stavu na normované počty, stanovení vstřícných plánů lovu v horizontu více let
- Intenzivní lov již před zalesněním kalamitních holin, znesnadnění lovu po zapojení kultur

Úpravy prostředí

- Rozčlenění obnovovaných porostů – zohlednění mysliveckého managementu
- Možnosti úprav druhové skladby vysazovaných dřevin s ohledem na výsadbu okusových dřevin
- Zonace území na oblasti s intenzivním lovem a klidové zóny
- Vybudování přezimovacích obůrek × letní okus

- Koordinace mysliveckého managementu na širším území s ohledem na pohybovou aktivitu spárkaté zvěře a velikosti domovských okrsků
- **Přiznání si současného stavu**

